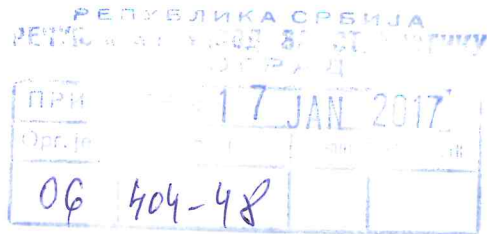

Република Србија
**РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ**
Бр. 4-00-810/2016
Датум, 27.12.2016. године
Београд

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија) разматрајући захтев за заштиту права подносиоца захтева „АУТОКОМЕРС АСГ“ д.о.о. Београд, ул. Мокролушка бр. 103а, поднет у поступку јавне набавке мале вредности услуга – сервисирање моторних возила за потребе Републичког завода за статистику, ЈН бр. 011/2016, за коју је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 12.05.2016. године, наручиоца Републички завод за статистику Београд, ул. Милана Ракића бр. 5, у већу састављеном од члана Републичке комисије Жељка Грошете, као председника већа и чланова Републичке комисије Јасмине Миленковић и Бранимира Благојевића, као чланова већа, на основу чл. 139. и 146. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, број 124/2012, 14/2015 и 68/2015; у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 27.12.2016. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту права подносиоца захтева „АУТОКОМЕРС АСГ“ д.о.о. Београд и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** отворени поступак јавне набавке мале вредности услуга – сервисирање моторних возила за потребе Републичког завода за статистику Београд, ЈН бр. 011/2016, наручиоца Републички завод за статистику Београд, у делу стручне оцене понуда и доношења Одлуке о додели уговора број 404-413/6 од 30.05.2016. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ наручилац Републички завод за статистику Београд, да подносиоцу захтева „АУТОКОМЕРС АСГ“ д.о.о. Београд надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 60.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

У поступку јавне набавке мале вредности услуга – сервисирање моторних возила за потребе Републичког завода за статистику Београд, ЈН бр. 011/2016, наручиоца Републички завод за статистику Београд (у даљем тексту: наручилац), подносилац захтева „АУТОКОМЕРС АСГ“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: подносилац захтева), поднео је наручиоцу благовремено, дана 07.06.2016. године, захтев за заштиту права.

Предметни захтев за заштиту права поднет је у фази након доношења Одлуке о додели уговора број 404-413/6 од 30.05.2016. године, којом је уговор додељен понуђачу „Ауто центар Анђелковић“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: изабрани понуђач).

У одлуци о покретању предметног поступка јавне набавке, наручилац је определио процењену вредност набавке у износу од 1.300.000,00 динара без ПДВ-а.

У поднетом захтеву за заштиту права подносилац захтева истакао је да је његова понуда најповољнија према елементима критеријума који су дефинисани предметном јавном набавком, да не може бити говора о неуобичајено ниској цени, да је разлика у цени норма часа које је

понудио подносилац захтева и изабрани понуђач у апсолутним вредностима занемарљива, те да се због ниже понуђене цене нормe часа не може довести у сумњу да ли ће услуга бити извршена. Даље, подносилац захтева указује да је наручилац погрешно применио материјално право из Закона о раду изводећи погрешан закључак о минималној цени радног часа. Наиме, као један од елемента критеријума за избор најповољније понуде била је цена по норми часа, а не цена радног часа. У одређивању цене по норми часа у сервисним услугама не примењују се одредбе Закона о раду, јер цена норма часа није прописана законом нити којим другим подзаконским актом, већ представља тржишну категорију коју одређују тржишне околности, те су ове две категорије међусобно неупоредиве.

На крају, подносилац захтева предлаже да се усвоји захтев за заштиту права и да се одлука о додели уговора поништи. Трошкове поступка заштите права тражио је у износу од 60.000,00 динара, на име уплаћене таксе.

Републичкој комисији наручилац је дана 07.10.2016. године, доставио одговор на захтев за заштиту права, са пратећом документацијом.

Републичка комисија је, испитујући основаност поднетог захтева за заштиту права, а након прегледа достављене документације, одлучила као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у конкурсну документацију, тачније у Образац понуде, део „Опис предмета набавке“, утврђено је да је требало да понуђачи, између осталог, упишу цену „норма часа“, и то цену следећих услуга – аутомеханичарске, електричарске, лимарске, лакирерске, тапетарске, вулканизерске, фарбарске, компјутерска дијагностика и центрирање трапа.

Цена норма часа за напред наведене услуге, предвиђена је конкурсном документацијом и као један од елемената критеријума, који се пондерисао у оквиру критеријума за доделу уговора – економски најповољнија понуда. Поред наведеног, предвиђени елементи критеријума били су: гарантни рок на извршене услуге и уграђене делове, цене резервних делова који се најчешће уграђују и удаљеност сервиса од зграде наручиоца РЗС-а (ул. Милана Ракића бр. 5).

Увидом у понуду подносиоца захтева, утврђено је да је подносилац захтева у Обрасцу понуде, део 5) „Опис предмета набавке“, уписао цену од 50 динара без ПДВ-а, односно 60 динара са ПДВ-ом по норми часа за предвиђене услуге – аутомеханичарске, електричарске, лимарске, лакирерске, тапетарске, вулканизерске, фарбарске, компјутерску дијагностику и центрирање трапа.

Дана 23.05.2016. године, наручилац је упутио допис подносиоцу захтева, у коме је од истог захтевао да сходно члану 92. ЗЈН, образложи понуђену цену по норми часа за аутомеханичарске, електричарске, лимарске, лакирерске, тапетарске, вулканизерске, фарбарске услуге и компјутерску дијагностику и центрирање трапа, које је подносилац захтева дао у понуди, а која за наведене услуге износи 50 РСД без ПДВ-а, односно 60 РСД са ПДВ-ом.

Подносилац захтева, поступајући по позиву наручиоца, дана 25.05.2016. године, доставио је наручиоцу допис у коме је истакао да резервне делове набавља искључиво од увозника или произвођача (прва рука), те да захваљујући тој чињеници добија највеће рабате који су довољни да покрију трошкове пословања и остваре минимални профит, а да се неретко део тог рабата преноси и на купце (кориснике услуга), што комплетну услугу поред квалитета чини ценовно врло прихватљивом. Разлика у цени норма часа у апсолутном износу и са аспекта рентабилности је практично занемарљива, иако је номинално неколико пута већа. Аналогно томе, да ли је цена норма часа 200, 150 или 50 динара није значајна разлика посматрано у апсолутном износу. Све наведене цене су „ниске“ што је последица неповољног привредног амбијента и тиме оштре конкуренције, у условима када се у пословни фокус ставља покривање трошкова пословања, а не профит. Подносилац захтева указује да располаже релативно великим сервисно-ремонтним капацитетима, који имају високе фиксне трошкове, те је из овог разлога важно да упосленост буде што већа како би се смањили фиксни трошкови. Ниска цена норма часа не значи обавезно одсуство економског интереса, јер економски интерес није искључиво

генерисање профита већ и превенција губитка услед недовољне упослености. Додатно, минимална зарада је прихватљива јер је и ризик наплате од буџетских корисника минималан, као и рок наплате који износи 20 дана у односу на уобичајен период наплате у привреди који износи 60+ дана.

Увидом у Извештај о стручној оцени понуда број 404-413/5 од 30.05.2016. године, утврђено је да је понуда подносиоца захтева одбијена због неуобичајено ниске цене. Наручилац је навео да је подносилац захтева доставио тражено образложење за понуђену цену по норма часу за услуге – аутомеханичарске, електричарске, лимарске, лакирерске, тапетарске, вулканизерске, фарбарске, компјутерска дијагностика и центрирање трапа, али да наведено образложење неуобичајено ниске цене није прихватљиво јер се релативизује елемент критеријума за избор економски најповољније понуде (понуђена цена по норма часу се оцењује највећим бројем пондера - 50 пондера). Поред тога, наручилац је одлуку базирао на чињеници да је Одлуком о висини минималне цене рада за период јануар-децембар 2015. године („Службени гласник Републике Србије“, број 104/2014) утврђен износ од 121,00 динара нето по радном часу, а да је понуђач понудио цену нижу од минималног износа, односно 50,00 динара без ПДВ-а.

Чланом 92. став 1. ЗЈН прописано је да наручилац може да одбије понуду због неуобичајено ниске цене. У ставу 2. истог члана прописано је да је неуобичајено ниска цена у смислу овог закона понуђена цена која значајно одступа у односу на тржишно упоредиву цену и изазива сумњу у могућност извршења јавне набавке у складу са понуђеним условима.

Чланом 92. став 3. ЗЈН прописано је да ако наручилац оцени да понуда садржи неуобичајено ниску цену, дужан је да од понуђача захтева детаљно образложење свих њених саставних делова које сматра меродавним, а нарочито наводе у погледу економије начина градње, производње или изабраних техничких решења, у погледу изузетно повољних услова који понуђачу стоје на располагање за извршење уговора или у погледу оригиналности, производа, услуга или радова које понуђач нуди. Ставом 4. прописано је да је наручилац дужан да понуђачу у случају из става 3. овог члана одреди примерен рок за одговор, док је ставом 5. предвиђено да је наручилац дужан да по добијању образложења провери меродавне саставне елементе понуде из става 3. овог члана.

Републичка комисија указује да сходно одредби члана 92. став 1. ЗЈН, наручилац може да одбије понуду због неуобичајено ниске цене, при чему поменути члан ЗЈН детаљније регулише поступање наручиоца у ситуацији када сматра да је понуђена цена неуобичајено ниска.

Примена наведеног законског решења се односи на ситуацију када наручилац оцени да је понуђена цена нереална, тако да постоји сумња да се уговор о јавној набавци неће моћи у свему реализовати према понуђеним условима. Сходно поменутој законској одредби, наручилац је дужан да у таквој ситуацији захтева од понуђача детаљно образложене свих њених саставних делова које сматра меродавним. На наведени начин се остварује заштита понуђача у ситуацији у којој наручилац намерава да одбије понуде због неуобичајено ниске цене, с обзиром да ће у наведеној ситуацији представити наручиоцу елементе које улазе у структуру понуђене цене и на тај начин евентуално отклонити сумњу у погледу могућности реализације јавне набавке под понуђеним условима.

У конкретном случају, Републичка комисија је предметни навод с обзиром на утврђено чињенично стање, те напред цитиране законске одредбе оценила као основан.

Наиме, чињеница је да је подносилац захтева у предметном поступку јавне набавке понудио цену по норми часа за аутомеханичарске, електричарске, лимарске, лакирерске, тапетарске, вулканизерске, фарбарске, компјутерска дијагностика и центрирање трапа у износу од 50 динара без ПДВ-а, односно 60 динара са ПДВ-ом.

Међутим, Републичка комисија првенствено указује, да је наручилац упутио подносиоцу захтева позив за образложење неуобичајено ниске цене, у коме га је позвао да у смислу одредбе члана 92. ЗЈН, образложи по наручиоцу неуобичајено ниску цену „норма часа“.

Подносилац захтева, доставио је наручиоцу допис у коме је истакао да резервне делове набавља искључиво од увозника или произвођача, те да захваљујући тој чињеници добија највеће рабате који су довољни да покрију трошкове пословања и остваре минимални профит, а да се неретко део тог рабата преноси и на купце (кориснике услуга), што комплетну услугу поред квалитета чини ценовно врло прихватљивом. Разлика у цени норма часа у апсолутном износу и са аспекта рентабилности је практично занемарљива, иако је номинално неколико пута већа, те да аналогно томе, да ли је цена норма часа 200, 150 или 50 динара није значајна разлика посматрано у апсолутном износу. Све наведене цене су „ниске“ што је последица неповољног привредног амбијента и тиме оштре конкуренције, у условима када се у пословни фокус ставља покривање трошкова пословања, а не профит. Подносилац захтева указује да располаже релативно великим сервисно-ремонтним капацитетима, који имају високе фиксне трошкове, те је из овог разлога важно да упосленост буде што већа како би се смањили фиксни трошкови. Ниска цена норма часа не значи обавезно одсуство економског интереса, јер економски интерес није искључиво генерисање профита већ и превенција губитка услед недовољне упослености. Додатно, минимална зарада је прихватљива јер је и ризик наплате од буџетских корисника минималан, као и рок наплате који износи 20 дана у односу на уобичајен период наплате у привреди који износи 60+ дана.

Републичка комисија указује да околност што је подносилац захтева дао цену од 50 динара без ПДВ-а по норми часа за предвиђене услуге – аутомеханичарске, електричарске, лимарске, лакирерске, тапетарске, вулканизерске, фарбарске, компјутерска дијагностика и центрирање трапа, не значи да исти неће бити у могућности да редовно измирује своје обавезе према запосленима (минималне зараде, доприносе), као и јавне приходе, односно да неће бити у могућности да квалитетно извршава своје уговорне обавезе.

Стога подносилац захтева има право да понуди ниже цене по норми часа у конкретном поступку јавне набавке, како би при рангирању понуда по овом елементу критеријума добио што већи број пондера, а све у циљу да се подносиоцу захтева додели уговор у предметном поступку јавне набавке. Дакле, чињеница да је подносилац захтева дао нижу цену по норми часа у конкретном поступку јавне набавке не значи нужно да подносилац захтева неће бити у могућности да квалитетно извршава своје уговорне обавезе.

Поред наведеног, Републичка комисија указује да је наручилац као елемент критеријума предвидео „цену норма часа“, те да сходно томе није имао основа да се као додатни аргумент за своју одлуку позива на околност да је понуђена цена по „норми часа“ нижа од минималне цене рада по радном часу, имајући у виду да су у питању две различите категорије које нису нужно зависне и међусобно условљене, те да не постоје законска регулатива која прописује минималну цену норма часа.

С обзиром на све претходно наведено, а имајући у виду и начело обезбеђивање конкуренције и једнакости понуђача, Републичка комисија је утврдила да у конкретном случају, имајући у виду да је подносилац захтева доставио тражено појашњење понуђене цене којим је образложио повољне услове који му стоје на располагању услед којих је определио своју понуђену цену, као и чврсту намеру да по истој реализује предметни посао, наручилац није имао основа да на изложеним аргументима оцени понуду подносиоца захтева као понуду са неуобичајено ниском ценом у смислу одредбе члана 92. ЗЈН, те је на основу члана 157. став 6. тачка 1) ЗЈН, Републичка комисија одлучила као у ставу првом изреке овог решења.

Након што изврши преглед и стручну оцену понуда, наручилац је дужан да одбије све неприхватљиве понуде, да на правилан и законит начин оконча предметни поступак јавне набавке, при чему је дужан да целокупну извршену стручну оцену понуда детаљно документује и образложи, а посебно да детаљно аргументује на који начин је утврдио да изабрани понуђач, као и остали понуђачи, који су поднели понуде у предметном поступку јавне набавке, испуњавају услов из конкурсне документације.

Поступање на изложени начин ће омогућити накнадну објективну проверу фазе оцењивања понуда и утврђивање основа за одлучивање наручиоца. При спровођењу поновљене фазе стручне оцене понуда, наручилац је дужан да води рачуна да отклони све пропусте и неправилности, учињене приликом њеног ранијег спровођења, а које је Републичка комисија констатовала овим решењем.

Чланом 156. став 3. ЗЈН прописано је да, ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писани захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те околност да је, по оцени Републичке комисије, предметни захтев подносиоца захтева основан, то је Републичка комисија о захтеву за накнаду трошкова, сходно члану 156. став 8. ЗЈН, одлучила као у ставу II диспозитива овог решења, те је утврдила да подносиоцу захтева припада право на накнаду трошкова поступка заштите права у износу од 60.000,00 динара на име уплаћене таксе.

Напомињемо да је наручилац дужан да, на основу одредбе члана 160. став 1. и 157. став 7. ЗЈН, поступи по налозима Републичке комисије садржаним у овој одлуци, у року од 25 (двадесет и пет) дана од дана пријема предметног решења.

Сходно одредби члана 168. став 1. тачка 5) ЗЈН, ништави су уговори о јавној набавци закључени супротно одлуци Републичке комисије.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може се покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у року од 30 дана од дана пријема исте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Жељко Трошета

Доставити (по ЗУП-у):

- **н**аручиоцу: Републички завод за статистику Београд, ул. Милана Ракића бр. 5, Београд;
- **п**односиоцу захтева: „АУТОКОМЕРС АСГ“ д.о.о. Београд, ул. Мокролушка бр. 103а, Београд;
- **и**забраном понуђачу: „Ауто центар Анђелковић“ д.о.о. Београд, ул. Столачка бр. 8, Београд.